

148. Saladura d'ossos (St. Josep de sa T.)

Informador: Maria Ribas i Marí

Edat: 71 anys

Transcriptors: J. Veny, L. Pons

Enquestador: Marià Torras

Data: octubre 1993

Comentari: Vegeu la il·lustració 34.

148

Saladura d'ossos

(Sant Josep de sa Talaia)

əz ,ɔsu s,emprə l səl'avəm | (...) sal | ɫəv,ɔ ls kəpul'avən | ə trus,ets pət'its | j əl səl'avən mol b,en səl'ats | i əls kəl'avən d,inz un: ʔ ɫiβr,eɫ ɔ dinz ,un əwf'abi | d,inz un əwf,abi m:ez b'e ʔ i s əwf,əβi təp'aðə | j əz 'ɔsus pər | ɫəv,ɔ lz ən'avəm trəy'en | d əm p,ɔk əm p'ɔk | i i səl,ats kəm əl di'ablə || i: j əlz v,iəm d'ə ʔ də rəbədʒ,a m'ol | i f,elluz m'ol | i tən,inluz əstuv'a: t,otə sə n'it | i ʔ kə sə 'ɔ | p,ərəkə s poy,esəm mənʒ'a | kə si n'o ʔ ,erəŋ k,əm un rət'r'am | <1> bw'eno | ɫəv,ɔ no tən,iəm prəzi,on sə ʒ'en | <2> ɫəv,ɔ sə ʒ,en no tən,iə prəzi'o | <3> j,a w pur,iə sə səl'at | <4> i s,i w tən'i ʔ i s,i n tən,iən n,o w səβ'iən | vu j ,ɔ i kə: ɫəv,ɔ n əkeɫ t'ems ʔ nɔ s ʔ əs ʔ əj v,iə ʒ,en kə z mur,iə i n,o səβ,iən də k'e | kə ʔ kə lu məɫ,o rə ð un ət,ag də prəzi'o ʔ pər'ɔ <5> ɫəv,ɔz əz ,ɔzu s,i kə s f,ɛjən əm buɫ,iz ðə k'ɔl | <6> əm buɫ'its | s'emprə ʔ sɪ <7> <8> si | əm k,ɔlz i pət'atə | <9> bw'eno | sə kər'a | <10> əf,ɔ təmb,e n,avə m suz 'ɔsus | <11> əf,ɔ t ən'avə n suz j'ɔsus ʔ pər,ɔ w səl'avən | əw puz'avən || ə s'ɔl ʔ ə s,ɔl də s'ə | də s əwf'əβi | <12> unə m,ikə s'i <13> m,ez ə s,ɔl də s əwf'əβi | i əɫ,ɔ erə pə s,emprə pəs k,arnəv'al | səs p,ɔtəz i sə kər'asə ʔ i tot əf'ɔ | ɫəv'ɔs ʔ pəs k,arnəv'al əs f,ɛj unə βuɫ'idə ð,ə | də ʔ də | də səs p'ɔtəz v,ɛŋgə rəsk'alləz! i sə kər'asə ʔ i t,ot əf,ɔ rəsk'a | i f'e | f,enu ben n'et | pər si no z v,iə kəð,ad ben n,ed dəs prim,e d'ia | i əskəld'aru ʔ i t'al || i f,ɛjən 'un | i f'ɛjən | j əw βuɫ'iən | i m,oltə ʒ'en |

- <1> Breu intervenció del segon informador.
- <2> La informadora principal reprèn la narració.
- <3> Intervenció del segon informador.
- <4> La informadora principal torna a reprendre la narració.
- <5> Enquestador: «I com se menjaven llavors els ossos, com se feien?».
- <6> Intervenció del segon informador.
- <7> Enquestador: «Amb col».
- <8> Reprèn la informadora principal.
- <9> Enquestador: «I llavors també, del porc, la carassa, les potes i tot això?».
- <10> Intervenció del segon informador.
- <11> Reprèn la informadora principal; comença repetint malament allò que acaba de dir el seu marit.
- <12> Intervenció del segon informador.
- <13> Represa de la informadora principal.

148

Saladura d'ossos

(Sant Josep de sa Talaia)

Es ossos sempre els salàvem, ... sal; llavò* els capolaven a trossets petits i els salaven molt ben salats i els calaven* dins un llibrell* o dins una alfàbia, dins una alfàbia més bé, i s'alfàbia tapada i es ossos per ... llavò* els anàvem traguent* d'en poc en poc,* i ... i salats com el diable i ... i els viem* de ... de rabejar molt i fer-los molt i tenint-los a estovar tota sa nit i ... què sé jo, perquè es poguessen* menjar, que, si no, eren com un retram.*

Bueno,* llavò* no tenien pressions* sa gent.

Llavò* sa gent no tenia pressió.*

Ja ho poria* ser salat.

I si ho tení... i, si en tenien, no ho sabien. Vui* dir que llavò,* en aquell temps, no es ... es ... hei* via* gent que es moria i no sabien de què, que ... que a lo* mellor* era d'un atac de pressió,* però ...

Llavors es ossos sí que es feien amb bullits de col.

Amb bullits, sempre, sí.

Sí, amb cols i patata.

Bueno.* Sa carà...

Això també anava amb sos ossos.

Això també anava amb sos ossos, però ho salaven, heu* posaven as sòl ... as sòl de sa ... de s'alfàbia.

Una mica, sí.

Més as sòl de s'alfàbia. I allò era per sempre pes Carnaval. Ses potes i sa carassa* i tot això, llavors pes Carnaval es feia una bullida de ... de ... de... de ses potes, vénga* a rascar-les!; i sa carassa* i tot això, rascar i fer ... fent-ho ben net per si no es via* quedat ben net des primer dia i escaldar-ho i tal; i feien un ... i feien ... i heu* bullien i

ʎəv'ɔ | ən ək,ɛʎ t'ems | sem | sə ʒ,ɛn s u mənʒ,avə s,ɛmprə βuʎ'it | pər,ɔ sə
 məm'a || j,a mə n rək'ɔrt kə m,oltəz vəɣ,adəz əŋ f,ɛjə kəm ,unə sp,ɛsi ðə
 sufr'it | ʎəv'ɔ | kwan əw tən,iə βuʎ'it | ʎəv,ɔ frəʒ,iə pət'atəs || i: | i kəβ,ɛsəz ð
 'ajz: i k,ɔzəz ð ək'estəs | j əʎ,ɔ li ð'avə | li ð,av unə fr'itə | i f,ɛjə k,əm un
 sufr'id d əʎ,ɔ | j ,erə mol b'ɔ | təmb'e | kə pər'ɔ | pər,ɔ n i ə mol p,əkə ʒ,ɛn k'ə
 j | kə j | kə j sənt,it ə ð,i kə ŋ f,ɛz ð'ə | də β'u | də sufr'id d əʎ'ɔ || p'ɔrɔ ,erə b'ɔ
 | j ,arə ŋk,arə sə ʒ'en | ə a m,oltə ʒ'en | k u m,ɛŋʒ əf'i | <14> səs | səs p,atəz i
 sə k'arə | səz ur'əəs | əfɔ s,ɛmprə n'avə | ə lu ðər'e | <15> i n,avə mb um pl'at
 | ʎəv'ɔ | ʎəv,ɔ əʎ,ɔ ð'ɛjən | əʎ,ɔ i ð,ɛjəm plat fr'ɛt | əw puz,avən d,in² um pl'at
 | um plət,az ɣr'ɔs | ɣrɔs t'ot | tɔd ʒ'un | j ən su k,arnəv'al | ʎəv,ɔ ðəspr,ɛz də
 v,ɛ mənʒat t'al də lu kə f'esəs || əŋʎəv,ɔ dəspr'ɛs | s əw tr,ɛjən əs pl'ad dəs |
 dəs <16> əm | əs | əs prim,e ðiə ðə k,arnəv'al | əm | mən | əŋ f'ɛjən | i sə m
 mənʒ,avə s prime ð'ia | j ə səɣ'on | j əz ðər,e ð'ia ðə k,arnəv'al | i ʎəv'ɔ | lu kə
 kəð,avə j,a w əməɣ'avən | i n t,otə sə səmm'anə ,astə z ðiw,m,ɛŋʒə vin'en no s
 turn,avə tr'ɛwrə || p,ərəkə n t,otə sə səmm'anə | no z mənʒ,avə ʎəv'ɔ k,ɛstuz
 ,aɲz əndər'erə | ən t,otə sə səmm'anə n,ɔ əz mənʒ'avə: | əlm'enus | k,azi m'aj
 | kap k,ɔzə ðə p'ɔrk

- <14> Intervé el segon informador trepitjant les paraules de la primera informadora.
- <15> Represa de la informadora principal.
- <16> Enquestador: «Quin dia es menjava, de Carnaval?».

molta gent llavò* en aquell temps sem... sa gent s'ho menjava sempre bullit, però sa
 mamà ja me'n record* que moltes vegades en feia com una espècie de sofrit* llavò.*
 Quan heu* tenia bullit, llavò* fregia patates i ... i cabeces d'ais* i coses d'aquestes i
 allò li dava ... li dava una frita* i feia com un sofrit* d'allò. I era molt bo també; que,
 però ... però n'hi ha molt poca gent que hi* ... que hi* ... que hi* sentit a dir que en fes
 de ... de bu... de sofrit* d'allò. Però era bo. I ara encara sa gent, hei* ha molta gent que
 ho menja així.

Ses ... ses pates* i sa cara, ses oreies,* això sempre anava a lo* darrer.

I anava amb un plat. Llavò* ... llavò,* allò deien, allò hi deien plat fred. Heu* po-
 saven dins un plat, un platàs gros ... gros, tot ... tot junt. I en so Carnaval llavò,* des-
 prés d'haver menjat tal de lo* que fesses,* enllavò* després s'heu* treien es plat des
 ... des ...

Amb ... es ... es primer dia de Carnaval en men... en feien i se'n menjava es primer
 dia i es segon i es darrer dia de Carnaval; i, llavò,* lo* que quedava ja ho amagaven i
 en tota sa setmana hasta* es diumenge vinent no es tornava treure, perquè en tota sa
 setmana no es menjava llavò,* questos* anys endarrere, en tota sa setmana, no es
 menjava almenos* casi* mai cap cosa de porc.